

ügyszám: Szegedi Törvényszék 101.K.700.642/2020/5.
 az eljárás korábbi ügyszáma: Szegedi Közigazgatási és Munkügyi Bíróság 107.K.27305/2019.

az Alkotmánybíróság részére

Budapest

Tisztelt Alkotmánybíróság

Ügyszám: IV/ 0 1 4 2 6 - 4 / 2020	
Érkezett:	2020 NOV 10.
Példány:	1
Melléklet:	1 db
Kezelőiroda:	

Kívüljegyzett dr. Sepsi Tibor Lajos ügyvéd

[redacted] meghatalmazottjaként a csatolt meghatalmazás alapján eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján a Szegedi Törvényszék 101.K.700.642/2020/5. számú ítéletével szemben az Alkotmánybíróság főtitkáranak 2020. október 8-án kézhez vett hiánypótlási felhívására a 2020. augusztus 10-én a Szegedi Törvényszék útján előterjesztett indítványt egységes szerkezetbe foglalva pontosítva

a l k o t m á n y j o g i p a n a s z t

nyújtok be, amelynek keretében kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság

- a) az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján eljárva állapítsa meg Újszentiván Község Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 17/2015. (XI. 30.) önkormányzati rendelete 6. § (2) bekezdés „A II. körzetben: 240,- Ft/m²” szövegrésze alaptörvény-ellenességét, az Abtv. 41. §-a alapján semmisítse meg azt, valamint
 - b) az Abtv. 27. §-a alapján eljárva állapítsa meg a támadott bírósági határozat alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-a alapján semmisítse meg azt
- az Alaptörvény B) cikk (2) bekezdésének, P) cikkének, XIII. cikkének, XV. cikk (2) bekezdésének, XXI. cikk (1) bekezdésének és XXX. cikk (1) bekezdésének a sérelme miatt.

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az [REDACTED] a továbbiakban: az indítványozók) kizárólagos tulajdonában áll az [REDACTED] i számú, „kivett építési terület” megnevezésű, 1 ha 8967 m² területű, illetve az Újszentiván külterület, [REDACTED] „kivett építési terület” megnevezésű, 1 ha 8234 m² területű ingatlan, amelyek – a villamos energiahálózat kivételével – közművesíthetetlenek és mezőgazdasági ingatlanokkal határosak. Újszentiván Község Önkormányzat Képviselő-testületének a község helyi építési szabályzatáról szóló 4/2004. (V. 13.) önkormányzati rendelete szerint az érintett ingatlanok Gip2 jelű, ipari gazdasági övezetbe soroltak. Az ingatlanok területén napelempark és a hozzátartozó betonházas kapcsolóállomás, transzformátorház, valamint oszlopra szerelt térfigyelő kamerák találhatók. Az ingatlanok területén található, a napelempark funkcióját megvalósító berendezések ugyan rögzítve vannak a talajhoz, azonban az alkalmazott – az ingatlan növényzetének kíméletét is biztosító – technológia lehetővé teszi azok állagsérelem nélküli leszerelését és elszállítását. Az érintett ingatlanoknak az alapul fekvő eljárásban figyelembe vett, a telek értéke alapján számított forgalmi értéke 10.754.000 forint, illetve 10.339.000 forint, míg értelemszerűen a napelemtelpeknek az ingatlanon található napelemekre és egyéb műtárgyakra is kiterjedő teljes értéke ennek sokszorososa.

Az ügybeli ingatlanokon üzemelő napelemparkok jellegüknél fogva piaci körülmények közt alacsony jövedelemtermelő képességű, lassú megtérülésű, sok alternatív felhasználási módhoz képest kisebb közvetlen gazdasági eredménnyel kecsegtető gazdasági tevékenységet folytatnak. Minél szélesebb körű elterjedésükhöz és fennmaradásukhoz ugyanakkor nyomós közérdek fűződik. A napelemparkok létesítését és gazdaságos üzemeltetését az állam – a megújuló energia alkalmazásának minél szélesebb körre való kiterjesztése érdekében, az Alaptörvény P) cikke szerinti fenntarthatósági célokkal és a belső villamosenergia-piacon a megújuló energiaforrásból előállított villamos energia támogatásáról szóló, 2001. szeptember 27-i európai parlamenti és a tanácsi 2001/77/EK irányelvvel összhangban – a jelenleg működő erőművek többsége, így a perbeli létesítmények esetén is a megújuló energiaforrásból vagy hulladékból nyert energiával termelt villamos energia, valamint a kapcsoltan termelt villamos energia kötelező átvételéről és átvételi áráról szóló 389/2007. (XII. 23.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Korm. rendelet) biztosítja.

A Korm. rendelet kötelező átvételi árak alkalmazása útján a telepítés és az üzemeltetés fix költségeire is tekintettel kiszámítható nyereséghányadot biztosít a napelemparkok üzemeltetőinek, ami egy magas indulókölségű beruházás esetében meghatározó körülmény. Egy 500 kW-os naperőmű teljes létesítési költsége jelenlegi árakon 150 millió forint körül alakul, míg az egy ilyen telepen hozzávetőleg megtermelhető évi 700 ezer kWh-nyi áramnak a Korm. rendelet szerinti átvételi áron történő átvételével – az erőmű engedélyeztetési időpontja alapján eltérő átvételi ártól függően, folyamatos termelés mellett – legfeljebb 12 millió forint és 23 millió forint közötti éves árbevétel érhető el. Ezzel szemben állnak az üzemeltetésnek a Korm. rendelet szerint fizetendő díjakat is magukban foglaló, évente legalább 4 millió forintos fix költségei. Így egy, a perbeliekhez hasonló napelemtelep üzemeltetése a központi adókkal és – többek közt éppen a bevétel kalkulálhatósága miatt jellemzően hitelből finanszírozott beruházásokról lévén szó – a hitelszolgálat költségeivel is csökkentve évente jellemzően jóval 10 millió forint alatti adózott nyereséget jelent: ennek kell a beruházás futamideje alatt előbb kitermelnie az egyszeri beruházási költségeket, majd a fennmaradó időre profitot termelnie a beruházónak.

Felperesek gazdasági tevékenységként kizárólag a perbeli erőművek üzemeltetését végzik, ami megkönnyíthetné a fenti tételek azonosítását a saját beszámolóikban, ám a támadott ítélet meghozatalakor nem volt még beszámolóval lezárva olyan üzleti évük, amelyek során az erőművek folyamatosan termeltek volna. Ugyanakkor a 2018-as induló évben hozzávetőleg féléves termelés mellett a közzétett beszámolók alapján az [REDACTED]-nek 10 millió forint árbevétel mellett 1,9 millió forint, az [REDACTED]nak pedig 9,8 millió forint árbevétel mellett 3 millió forint volt az adózás utáni vesztesége.

Újszentiván Község Önkormányzat Képviselő-testülete az indítványozó által eszközölt beruházást követően az ingatlanra telekadót vetett ki Újszentiván Község Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 17/2015. (XI. 30.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) 6. § (2) bekezdésének „A II. körzetben: 240,- Ft/m²” szövegrészával, azaz négyzetméterenként 240 forintos mértékben. Az új adómértéket tartalmazó rendelkezést a 17/2018 (XI. 29.) önkormányzati rendelet 2019. január 1-jén, átmeneti rendelkezés megállapítása nélkül léptette hatályba, nyolcszorosára emelve az addig 30 Ft/ m²-es adómértéket. Az önkormányzati jogalkotó a külterületi ingatlanokra ezzel dupla akkora mértékű telekadót alkalmazott a belterületi ingatlanokhoz (az Ör. ugyanezen bekezdése szerint 120 Ft/m²-es tétel) képest, miközben – ahogy az alapul fekvő bírósági eljárásban beszerzett

szakvélemény ezt igazolja – a külterületi ingatlanok fajlagos értéke Újszentivánon több mint négyszer kevesebb a belterületi ingatlanok fajlagos értékéhez képest.

Az Újszentiváni Polgármesteri Hivatal Jegyzője mint elsőfokú hatóság a 2019. március 19. napján kelt I/707-2/2019. ügyiratszámú határozatával az [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] után 2019. évtől évi 4.552.080,- Ft, I/257-1/2019. ügyiratszámú határozatával pedig a [REDACTED] telek után az [REDACTED] [REDACTED] 2019. évtől évi 4.376.160,- Ft telekadó megfizetésére kötelezte. Ez az adómérték értelemszerűen alapjaiban rendítette meg a napelemparkoknak mint gazdasági beruházásnak a Korm. rendelet szerinti átvételi árak alapján kalkulálható megtérülését. Az indítványozók várakozása alapján az önkormányzat által kivetett adó mértéke meghaladja majd az adófizetéssel érintett évekre vonatkozó üzemi eredményük felét és várhatóan felemészti adózott eredményük egészét, de legalábbis meghatározó részét, megszüntetve a projektek rentabilitását. Ekkora járulékos, a központi adók mellett felmerülő többletadóztatás mellett egyetlen napelemparkot sem lehetne gazdaságosan üzemeltetni: a megtérülési idő legalább 5-6 évvel való kitolását jelentő, a mindenkor átvételi ártól független többletterhet ennél több bizonytalanságra kalkulált beruházások sem bírnának el. Ez értelemszerűen azt jelentette, hogy a telekadóztatás folytán az indítványozó helyett végső soron a települési önkormányzatnál realizálódott a napelempark által termelt üzemi nyereség, miközben a tevékenység jellegére tekintettel Újszentivánnak az indítványozók napelemparkjainak működéséből fakadóan érdemi költsége vagy kára nyilvánvalóan nem keletkezhetett.

Az indítványozók fellebbezése folytán eljáró Csongrád megyei Kormányhivatal a 2019. április 24. napján kelt CS/B01/3808-2/2019. és CS/B01/4846-2/2019. ügyiratszámú határozataival az elsőfokú hatóság határozatait helybenhagyta. Az indítványozók a határozatok ellen keresettel éltek, amelyben kérték a határozat megváltoztatását, a telekadó fizetési kötelezettség mértékének leszállítását 30,- Ft/m²-es adókulcs szerint számítva, hivatkozva arra, hogy a 2019. január 1. napjától hatályos 240,- Ft/m² telekadó mértéke egyrésztől konfiskáló jellegű, másrésztől az önkormányzat az adó mértékének megállapítása során nem mérlegelte megfelelően a helyi körülményeket, harmadrészt a napelempark nem minősül műtárgynak, így annak forgalmi értékét nem lehet figyelembe venni a telek forgalmi értékének megállapítása során.

A közigazgatási perben eljáró Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság eljárását felfüggesztve a 107.K.27.315/2019/44. számú végzésében a Kúria Önkormányzati Tanácsának eljárását indítványozta, mivel álláspontja szerint az Ör. 6. § (2) bekezdésének „A II. körzetben: 240,- Ft/m²” szövegrésze alaptörvény- és jogszabályellenes, sérti a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 7. § g) pontját, valamint az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésébe, XXX. cikk (1) bekezdésébe, 32. cikk (3) bekezdésébe és az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8. § t) pontja alapján az Ebktv. 1. §-ába ütközik.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5.041/2019/4. számú határozatával a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság indítványát az Alaptörvény sérelmének megállapítása tekintetében hatáskör hiányában, ugyanakkor a Htv. és az Ebktv. szerinti követelmények megsértése tekintetében érdemi vizsgálatot követően elutasította, elvi követelményként azt rögzítve, hogy „[a] belterületi ingatlanokra kiszabott telekadóhoz képest a külterületi ingatlanokra vonatkozóan magasabb adómértéket megállapító szabályozás diszkriminatív jellegét önmagában a bel- és külterületi ingatlanok fajlagos értékének összehasonlítása nem alapozza meg. E tekintetben azt is értékelni kell, hogy a hasonló helyzetben lévő – homogén csoportba tartozó – adózókat (ipari-gazdasági övezetben működő vállalkozásokat) a közteher egyenlően terheli-e, továbbá azon legitim, ésszerű indokok vizsgálata sem mellőzhető, hogy az önkormányzatoknak a szabályozás megalkotásakor a helyi sajátosságokra, a telkek rendeltetésére (hasznosíthatóságára) és saját gazdálkodási követelményeikre is figyelemmel kell lenniük.” – [32] bekezdés

A határozat ugyanakkor valójában éppen ez utóbbi követelménynek az érdemi vizsgálatát mulasztotta el akkor, amikor a fajlagos ingatlanérték összehasonlítását elvetve, formai szempontokra alapozva kifejezetten kimondja, hogy a „Kúria megítélése szerint az Ör. 6. §-ában a telekadó mértékének meghatározása kellően, a törvénynek megfelelően differenciált” – [22] bekezdés. Önmagában ugyanis sem a Htv. szerinti, az ország egész területére érvényes, így az arányos közteherviselés elvei alapján alkotmányosan nyilvánvalóan nem Újszentiván külterületén kihasználható törvényi adómaximum el nemérése, sem pedig az a tény nem teszi megfelelően differenciálttá a szabályozást, hogy az Ör. „a telkek fekvése és egyéb szempontok szerint differenciálva, háromféle telekadó mértéket írt elő”, ha ez sem az ingatlanok értékének, sem az ingatlanok jogszerű használatával elérhető gazdasági haszon mértékének a figyelembevételét nem biztosítja. Fontos körülmény a Kúria Önkormányzati Tanácsának az

ügyben való eljárásával kapcsolatban végül az is, hogy a Kúria – ahogy azt a Köf.5.041/2019/4. számú határozat indokolásának [29] pontja rögzíti is – ezt lehetővé tevő bírói indítvány hiányában a diszkriminatív szabályozás megállapítását alátámasztó, az egyedi ügyre vonatkoztatott szempontok értelmezését nem végezte el.

A Kúria határozatát követően a közigazgatási pert az időközben hatályba lépett bírósági szervezeti változásokat követően folytató Szegedi Törvényszék előbb a 101.K.700.642/2020/4. számú végzésében arról tájékoztatta az indítványozókat, hogy nem kezdeményez az ügyben az Alkotmánybíróság előtt konkrét normakontrollt, majd a támadott ítélettel az indítványozók keresetét – a jelen indítvány által érintett kérdések tekintetében lényegében a Kúria Önkormányzati Tanácsa döntése indokaira hivatkozással – elutasította, mivel a támadott közigazgatási határozatok jogellenességét nem látta megállapíthatónak. A jogerős ítélet emellett rögzíti azt is, hogy az indítványozók keresetében foglaltakkal ellentétben a napelemek a rögzítés technológiájánál (■■■■■■■■■■ rögzítéstechnikával elhelyezett acél vázszerkezet) fogva a telkeken elhelyezett műtárgynak minősülnek, így értékük a telek értékét a telekadó alapjának számításakor növeli.

A támadott határozattal szemben rendes jogorvoslati lehetőség a Kp. 99. §-a alapján nem állt rendelkezésre, a Kp. 115. §-a szerinti felülvizsgálati indítványt pedig az indítványozók nem terjesztettek elő.

b) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje az Abtv. 30. § alapján a sérelmezett döntés kézbesítésétől, illetve a döntésről való tudomásszerzéstől számított hatvan nap. Az indítványozók jogi képviselőjük útján a támadott határozatot 2020. június 10-én elektronikus úton vették át. Figyelemmel arra, hogy a határozat közlésétől számított 60. nap emiatt munkaszüneti napra esik, a határidő megtartottnak minősül az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tű. határozat 28. § (2) bekezdése alapján.

c) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az indítványozók a közigazgatási per felperesei [Abtv. 27. § (2) bekezdés a) pont], az indítványozók adókötelezettségét a támadott határozatban vizsgált közigazgatási határozatok és

az abban alkalmazott Ör. rendelkezés alapján az adóhatóságok megállapították. Mindennek alapján egyértelmű, hogy indítványozók mind a támadott bírósági határozat, mind az alkalmazott Ör. rendelkezés tekintetében érintettnek minősülnek az indítványban felhívott alapjogaik tekintetében.

d) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A mindhárom, az indítványban alább felhívott alapjog – a tulajdonhoz való jog, a jogegyenlőség és a környezet védelméhez való jog – sérelme közvetlenül kapcsolódik a támadott döntés érdemi tartalmához, azaz annak kimondásához, hogy felülvizsgált közigazgatási határozatok és az Ör. alkalmazott rendelkezései nem sértik ezen alapjogokat, illetve általában sem jelentenek diszkriminatív vagy konfiskatórius adóztatást.

2. Az indítvány érdemi indokolása

Álláspontunk szerint a támadott határozat és az annak alapjaként alkalmazott Ör. rendelkezés sérti az Alaptörvény B) cikk (2) bekezdését, P) cikkét, XIII. cikkét, XV. cikk (2) bekezdését, XXI. cikk (1) bekezdését, XXX. cikk (1) bekezdését és 28. cikkét.

a) Az indítványozók tevékenységét ellehetetlenítő adóztatás és a kellő felkészülési idő ezzel összefüggő hiánya

Az Alaptörvény XIII. cikkében biztosított tulajdonhoz való jogot értelemszerűen a telekadó kivétele, ahogy bármely vagyoni alapú adóztatás korlátozza, azonban mindaddig, amíg ez a helyi adó kivétele esetén az Alaptörvény és a törvények által adott keretek között történik, ez a korlátozás alkotmányos lehet. Az Alkotmánybíróság évtizedes gyakorlatának megfelelően az adó, illeték mértékét, összegszerűségét nem vizsgálja, az azonban felvet alkotmányossági kérdést, ha a közteher olyan túlzott mértékű (konfiskatórius jellegű), hogy már nem is a közteherviseléssel összefüggő célt valósítja meg, hanem az adóalany ellehetetlenülését idézi elő [29/2005. (VII. 14.) AB határozat]. Megítélésünk szerint jelen esetben annak ellenére fennáll az adóztatás eredményeképpen az adóalany ellehetetlenítését okozó hatás, hogy a 671/B/2007. AB végzés 2.2. pontjában leírtak szerinti vizsgálandó szempontok közül a törvényi adómaximumot

meghaladó mértékű adó kiszabására a támadott határozat indokolásával összhangban valóban nem került sor.

Az ügyben ugyanis az érintett telekre kivetett, 4,5 millió forint körüli éves adómérték olyan magas, hogy az az indítvány 1. pontjában részletesen kifejtett gazdálkodási összefüggésekre tekintettel alkalmas a telkeken végzett gazdasági tevékenységből származható nyereség egészének eladóztatására, így az ilyen magas éves adómérték fenntartása kizárja az ingatlanak az adott funkció mellett történő gazdaságos további működtetését, illetve önmagában megghiúsítja az indítványozó adókötelezettek központi jogszabályokban rögzített peremfeltételeknek megfelelő üzleti terveinek teljesülését.

Az adóalanyok ellehetetlenítését okozó hatást a konkrét ügyben az adó mértékén túl két további körülmény is igazolja. Egyrészt az, hogy az Ör.-t a 17/2018 (XI. 29.) önkormányzati rendelet rövid – 33 napos, a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. §-a szerinti harmincnapos kötelező felkészülési időközt alig meghaladó – felkészülési idővel, szabályozási átmenet biztosítása nélkül módosította a támadott tartalommal, azzal a következménnyel járt, hogy az indítványozók számára kellő, a megváltozott körülményekhez való adaptáció lehetőségét biztosító időben előre nem látható módon, az Alaptörvény B) cikk (2) bekezdésén alapuló jogbiztonság követelményét is megsértve változtatta meg alapvetően, az addigi adóteher sokszorosára emelésével a gazdálkodás feltételrendszerét az önkormányzati jogalkotó. Egy ilyen mérvű és arányú változtatáshoz ugyanis a jogbiztonsági minimumból fakadó legrövidebb felkészülési időnek érdemben hosszabbnak kellett volna lennie, mint a minden adóemelésre érvényesülő törvényi minimum mértéke.

Másrészt pedig az is fontos tényező az indítványozók helyzetének ellehetetlenülésében, hogy ebben a gazdasági szektorban a kötelező átvételi árak alkalmazásának a Korm- rendelet szerinti rendszere eleve magas szintű kiszámíthatóságot feltételez és egyben teremt is. Így egy előre nem látható önkormányzati jogalkotói döntés nemcsak váratlanabbul (és így súlyosabban) érinti a versenypiaci tevékenységet végző telektulajdonosokhoz képest a napelemparkok üzemeltetőit, hanem egyben ki is üresíti a településen a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvénynek és a Korm. rendeletnek a megújuló energiaforrásból nyert energiával termelt villamos energia termelésének elősegítését célzó rendelkezéseit.

Igaz ugyan, hogy a Kúria eljárását kezdeményező bíróság indítványában maga sem tekintette konfiskatórius mértékűnek az adót, ennek oka azonban az volt, hogy – álláspontunk szerint helytelenül – műtárgynak tekintette és a telek értékének kiszámításakor is figyelembe vette a napelemek és az egyéb berendezés értékét a perbeli ingatlan kapcsán. Ugyanakkor az adónak az adott terület gazdasági rendeltetésével össze nem hangolhatóan magas mértékét, és ezen keresztül az indítványozó gazdálkodására gyakorolt ellehetetlenítő hatását ettől függetlenül többek közt éppen a Kúria által kimondott elvi követelmények alapján vizsgálnia és értékelnie kellett volna mind az eljáró bíróságnak, mind pedig a Kúriának a Htv.-ba és az Ebktv.-be való ütközés vizsgálata során is. Ez a Kúria Önkormányzati Tanácsának normakontroll eljárásában az indítványozók érdekkörén kívül eső okból (az eljárást indítványozó bíróság az övéktől eltérő jogi álláspontja miatt) maradt el. Mindez azonban az Alaptörvény XIII. cikkének sérelmére alapozott alkotmányjogi panasz benyújtásának lehetőségét közvetve sem érinti.

b) Diszkriminatív adóztatás és a XXX. cikk (1) bekezdés sérelme

Az a) pontban kifejtett körülmények egyben arra az eredményre is vezetnek, hogy a támadott bírósági döntés az Alaptörvény XV: cikk (2) bekezdésében rögzített jogegyenlőségi követelményt is megsértette akkor, amikor a belterületre megállapított 120 Ft/m²-es mértékhez képet kétszeres adómértéket állapított meg a lényegesen kisebb piaci értékkel rendelkező külterületi telkekre és köztük kiemelten a napelemparkok telkeire, mint a belterületiekre. Ehhez a következetes alkotmánybírósági gyakorlat alapján – alapjog, az alkotmányjogi értelemben vett tulajdonhoz való jog közvetlen érintettségére tekintettel – az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében kodifikált alapjogi tesztnek megfelelő indok, azaz más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme volna szükséges. Ilyen azonban sem az összes külterületi és belterületi telekadóköteles tulajdonos közötti megkülönböztetést nézve, sem pedig a külterületi napelemparkok telkei és a belterületi ipari vagy szolgáltató ingatlanok telkei összevetésében nem merül fel.

Önmagában a Kúria Önkormányzati Tanácsa által említett „helyi sajátosságok, a telkek rendeltetése (hasznosíthatósága) és az önkormányzat saját gazdálkodási követelményei” nem indokok, hanem olyan tágabb kategóriák, amelyekbe egy-egy konkrét indok beilleszthető lenne, ilyen azonban az ügyben sem az Ör. meghozatalára irányuló előterjesztésben, sem a felülvizsgált közigazgatási határozatokban, sem pedig az alperesi védíratban nem merült fel. A Kúria Önkormányzati Tanácsa hivatkozik ugyan az

önkormányzat nála előterjesztett védiratának tartalmára, azonban az abban foglalt érvek *[„Újszentiván helyzete és fekvése speciális, nagyon kevés külterülettel rendelkezik [...] egyetlen olyan nagyvállalkozás sem működik a községben, amely nem Gip2 besorolása (ipari-gazdasági) külterületen lenne. Az ipari terület közel fekszik Szegedhez, kiépített út vezet hozzá és villamosenergiával ellátott. A beépíthetőségük mértéke (40%) magasnak mondható.”]* egyike sem alkalmas a megkülönböztetés alkotmányos alátámasztására, de emellett nem is releváns a nagyvállalkozásnak semmi esetre sem minősíthető, napelemparkot üzemeltető indítványozók esetében.

Ugyanakkor az alacsonyabb piaci értékű telkek magasabb adómértékkel történő adóztatása még az általános diszkriminációteszt ésszerűségi követelményével is nehezen hozható összhangba, ami álláspontunk szerint jelen ügyben az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésének a sérelmét is eredményezi. Utóbbi szerint ugyanis a közteherviselés arányosságának alapelve, hogy *„[t]eherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez”*. Az Ör. támadott rendelkezése ugyanis a teherbíróképesség és a gazdasági részvétel mértéke tekintetében is fordított, a tényleges vagyonnal, illetve gazdasági értékkel ellentétes irányú különbségtételt eredményez.

Bár a Kúria Önkormányzati Tanácsának az eljárás során beszerzett határozata kifejezetten megfelelőnek minősítette az önkormányzati rendelet szerinti differenciálást, azonban az alkalmazott (a külterületi ingatlanokat a belterületi adómérték kétszeresével sújtó) megoldás mögötti ésszerű szempontot maga sem tár fel. A Köf.5.041/2019/4. számú határozat ráadásul azt is kimondja az indokolás [25] bekezdésében, hogy a támadott rendelkezés közvetett hátrányos megkülönböztetést sem valósíthat meg, mivel „az Ör.-ben szabályozott telekadó szempontjából az adózó tulajdonosok homogén csoportot alkotnak és az Ör. indítvánnyal érintett rendelkezése kellően differenciál a telkek sajátosságait is figyelembe véve”. Valójában azonban az Ör. éppen hogy nem tartalmazta azokat a megkülönböztetési szempontokat, amelyek indokolatlan és aránytalan hátrány okozása nélkül adtak volna alapot az indítványozók adómértékének megállapítására, hiszen ugyanazt az adómértéket alkalmazta az összes külterületi telekre, ami kizárta az indítványozók által végzett gazdasági tevékenység sajátosságaiból következő speciális szempontok alkalmazását.

c) Az Alaptörvény XXI. cikkébe – és ezzel összefüggésben a P) cikkébe – ütköző adóztatás

Az Alaptörvény XXI. cikke pedig elismeri az egészséges környezethez való jogot mint alapjogot, míg az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdésének nem alapjogi rendelkezése rögzíti a biológiai sokféleségnek, különösen a honos növény- és állatfajoknak a jövő nemzedékek számára történő megőrzése kötelezettségét.

A napelemparkot üzemeltető indítványozók álláspontunk szerint maguk is a mindenkit megillető egészséges környezethez való, az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdésében elismert jog által védett tevékenység gyakorlói, amikor kifejezetten megújuló energiaforrást hasznosító gazdasági tevékenységet valósítanak meg a maguk és a társadalom, valamint a jövő nemzedékek érdekében. Ugyanakkor a települési önkormányzatot vitathatatlanul terheli az ezen alapjogtól elkülönülő, de a konkrét ügyben ezzel szoros összefüggésben álló módon az Alaptörvény P) cikke szerinti kötelezettségek összessége is. Azaz minden döntés során, így az adókimutatásnál is figyelembe kell vennie a fenntarthatósági szempontot legalább annyira, hogy döntései ne vezessenek kifejezetten a P) cikk szerint védett értékekkel ellentétes eredményre.

Márpedig jelen esetben kifejezetten erről van szó. Ha ugyanis az ország összes helyi önkormányzata követné Újszentiván példáját és négyzetméterenként évi 240 forintos mértékű adót vetne ki a napelemparkok telkeire, akkor az nemcsak a napenergia alkalmazásának kiterjesztését lehetetlenítené el, hanem az indítványozókéhoz hasonlóan a már megvalósított beruházások jövedelmezőségét is felszámolná, azaz érdemben akadályozná a fenttartható energiatermelés szempontjából nélkülözhetetlen napenergiatermelést. A P) cikk egyértelmű figyelmen kívül hagyása ezért jelen ügyben az indítványozók által is gyakorolt egészséges környezethez való jog sérelméhez vezet.

Fentiekre tekintettel úgy látjuk, hogy a határozat, valamint a perben alkalmazandó önkormányzati rendeleti rendelkezés [az Ör. 6. § (2) bekezdésének „A II. körzetben: 240,- Ft/m²” szövegrésze] alaptörvényellenesek, mivel azok az Alaptörvény XV. cikke, XXX. cikk (1) bekezdése mellett a XIII. cikkébe és a P) cikkébe is ütköznek.

Az indítványozók az indítvány közzététele tekintetében az Abtv. 57. § (1a) bekezdése szerinti hozzájáruló nyilatkozatot nem tesznek.

 2020. november 4.

Tisztelettel,

dr. Sepsı Tibor Lajos